

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/1/2020
Identifikačné číslo spisu: 3117210459
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3117210459.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, IČO: 30 807 484, proti žalovanej: JUDr. Barbora Hudeková, so sídlom Kominárska 2-4, Bratislava, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu KANAPA spol. s r.o. v konkurze, so sídlom Staničná 267/21, Brezová pod Bradlom, IČO: 18 049 753, o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky proti podstate, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 37Cbi/13/2017, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. apríla 2019, č. k. 16CoKR/24/2018-163, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie odmieta.
- II. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) z 20. augusta 2018, č. k. 37Cbi/1/2017-131, ktorým súd prvej inštancie určil, že žalobca je veriteľom pohľadávky proti podstate, ktorá vznikla z dôvodu neuhradeného poistného na sociálne poistenie za mesiac september 2013, ktorá bola uplatnená v konkurze úpadcu vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 38K/23/2013 vo výške 21 057,99 eur, a ktorá je pohľadávkou proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. i/ zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZKR“) a ktorým žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie - ktorý vo svojom rozsudku poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ v príslušnom gramatickom tvare) sp. zn. 3Obdo/9/2017, 1Sžo/37/2014 a 1Obo/22/2016 - správne konštatoval, že pohľadávka žalobcu na poistnom na sociálne poistenie za zamestnancov úpadcu, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu, predstavuje pohľadávkou proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. i/ ZKR. V dôsledku uvedeného vyhodnotil krajský súd odvolanie žalovanej ako nedôvodné.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dňa 30. júla 2019 dovolanie žalovaná, ktorým sa domáhala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ a zároveň z § 421 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“)

2.1. Dovolateľka namietala, že žalobcom uplatnená pohľadávka nespĺňa časové a ani vecné kritérium, aby bola považovaná za pohľadávku proti podstate, nakoľko po vyhlásení konkurzu neprevádzkovala podnik úpadcu, pričom dodala, že k ukončeniu prevádzkovania podniku došlo najneskôr ku dňu vyhlásenia konkurzu. Žalovaná uviedla, že nie je možné stotožňovať pojem vznik pohľadávky s jej splatnosťou, keď pohľadávka žalobcu vznikla jednoznačne pred vyhlásením konkurzu dňa 7. októbra 2013 podaním výkazu poistného. Pokiaľ ide o vecné kritérium, dovolateľka uviedla, že dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/9/2017 nemôže predstavovať ustálený právny záver o to viac, ak neaplikuje správnu právnu normu, ktorou je ZKR.

2.2. Namietanú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p. videla žalovaná v tom, že krajský súd sa nevysporiadal s jej argumentmi, ktoré sa týkajú predovšetkým vymedzenia pojmu „prevádzkovanie podniku“, a ktoré sa týkajú špeciálnej úpravy obsiahnutej v ZKR vzťahujúcej sa na splnenie taxatívnych predpokladov pre účely možného pokračovania prevádzkovania podniku úpadcu počas konkurzu.

3. Žalobca vo vyjadrení z 12. novembra 2019 navrhol dovolanie žalovanej zamietnuť.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalovaná, vykonávajúca advokátsku prax (§ 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Dovolací súd uvádza, že nie je oprávnený posudzovať prípustnosť (a dôvodnosť) dovolania žalovanej z hľadiska údajného nesplnenia časového kritéria, aby bolo možné pohľadávku žalobcu považovať za pohľadávku proti podstate.

5.1. Pre odôvodnenie predmetného záveru dovolací súd predovšetkým poukazuje na druhú právnu vetu judikátu R 73/2019 publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2019, ktorá znie nasledovne:

„Dovolateľ môže v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, úspešne argumentovať iba tými dôvodmi, ktoré už skôr namietol v odvolaní, avšak odvolací súd tieto dôvody meritórne posúdil v jeho neprospech.“

5.2. Dovolací súd uvádza, že žalovaná v odvolaní proti rozsudku okresného súdu výslovne nenamietala (t. j. nepovažovala za nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie), že predmetná pohľadávka žalobcu mala vzniknúť pred vyhlásením konkurzu, ale vytýkala len nesprávnosť záveru, že predmetná pohľadávka mala súvisieť s prevádzkovaním podniku úpadcu po vyhlásení konkurzu. Dovolací súd sa tak nemôže vecne zaoberať predmetnou námietkou, ktorou sa odvolací súd meritórne nezaoberal.

5.3. Zároveň dovolací súd poukazuje na to, že žalovaná uplatnila skutkové tvrdenie - podľa ktorého mala pohľadávka žalobcu vzniknúť dňa 7. októbra 2013 (t. j. pred vyhlásením konkurzu) - prvýkrát až v dovolaní. Predmetnú skutočnosť neuviedla ani v konaní pred súdom prvej inštancie, a ani v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 435 C.s.p., v zmysle ktorého nemožno v dovolacom konaní uplatňovať nové prostriedky procesnej obrany. Zároveň dovolací súd poukazuje na to, že v dovolacom konaní je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (k tomu viď § 442 C.s.p.). Súdny nižšej inštancie pritom skutkovo ustálili, že pohľadávka žalobcu vznikla dňa 31. októbra 2013 (t. j. po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu). Z predmetného záveru musí dovolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzať.

6. Z hľadiska posúdenia prípustnosti podaného dovolania je tak relevantná len právna otázka, či pohľadávka úpadcu na poistnom na sociálne poistenie za zamestnancov úpadcu súvisí s prevádzkovaním podniku, úpadcu, a teda, či predstavuje pohľadávku proti podstate.

6.1. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. však nie je daná, nakoľko vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu predmetnú právnu otázku už vyriešil vo svojom skoršom rozhodnutí, konkrétne v uznesení z 27. septembra 2017, sp. zn. 3Obdo/9/2017, ktoré bolo publikované ako judikát R 94/2018 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 9/2018 s právnou vetou v znení:

„Pohľadávky na poisťovním na sociálne poisťovanie za zamestnancov úpadcu v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poisťovní v znení neskorších predpisov, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, a preto predstavujú pohľadávky proti všeobecnej podstate v zmysle ustanovenia § 87 ods. 2 písm. i/ zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení zmien a doplnkov. Platí to aj v prípade, ak zamestnancom úpadcu správca konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu neprideloval žiadnu prácu a tiež, ak správca ukončil so zamestnancami úpadcu pracovný pomer a plynie im výpovedná doba.“

6.2. Súd nižšej inštancie pritom pri svojom rozhodovaní vychádzali z citovaného rozhodnutia a závery v ňom vyslovené v plnej miere rešpektovali, a preto neprichádza do úvahy ani prípustnosť dovolania žalovanej podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

6.3. Predmetnú skutočnosť pritom skonštatoval dovolací súd v uznesení z 26. apríla 2019, sp. zn. 50Bdo/65/2018, ktorým bolo odmietnuté dovolanie žalovanej v obdobnej veci. Napriek tejto skutočnosti v predmetnej veci však žalovaná opätovne spochybňovala správnosť záverov vyslovených v uznesení sp. zn. 30Bdo/9/2017. K uvedenému len ako poznámku dovolací súd uvádza, že samotná nespokojnosť žalovanej ako advokátky s judikatúrou dovolacieho súdu, prípadne jej ničím neodôvodnené nerešpektovanie ustálenej judikatúry, nemôže v žiadnom prípade založiť prípustnosť jej dovolania.

7. Vzhľadom na závery vyslovené v judikáte R 94/2018, ktoré okresný súd a aj krajský súd rešpektovali, dovolací súd uvádza, že nemôže byť založená prípustnosť dovolania žalovanej ani podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., nakoľko jej subjektívny výklad pojmu prevádzkovanie podniku - ktorý prezentovala počas celého sporu - nemal žiadny vplyv na rozhodnutie súdov nižšej inštancie v predmetnom spore. Súd pritom povinné vo svojich rozhodnutiach vysporiadať sa len s tými argumentmi strán sporu, ktoré majú význam pre rozhodnutie vo veci samej. Skutočnosť uvádzaná žalovanou však nereflektovali na aktuálnu judikatúru najvyššieho súdu, či už ako súdu dovolacieho (judikát R 94/2018), alebo ako súdu odvolacieho (1Sžso/37/2014 a 1Obo/22/2016), a preto neboli spôsobilé privodiť jej úspech v spore.

7.1. Preto dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom nebolo poznačené namietanou vadou zmätocnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p., ak sa nevysporiadal s jej argumentmi, ktoré sa týkajú predovšetkým vymedzenia pojmu „prevádzkovanie podniku“, a ktoré sa týkajú špeciálnej úpravy obsiahnutej v ZKR vzťahujúcej sa na splnenie taxatívnych predpokladov pre účely možného pokračovania prevádzkovania podniku úpadcu počas konkurzu.

8. Keďže dovolanie žalovanej nie je prípustné podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a ani podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. (a jeho prípustnosť nevyplývala ani z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) najvyšší súd jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné.

9. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko mu v dovolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevnikli (k tomu viď judikát č. R 72/2018).

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.